

A C T A
SCHOLÆ
SACRORUM RITUUM
IN COLLEGIO ROMANO SOCIETATIS JESU
ANNO MDCCXLIX.

*Acta Scholæ Sacrorum Rituum in Collegio Romano
Societatis JESU Anno 1749.*

SCHOLA Sacrorum Rituum in Collegio Romano erecta primum jam annum absolvit, vel ex eo titulo gloriosa, quod prima fuerit pro sublimi hac facultate publice constituta, ut ceteris præberet exemplum. Præbuit profecto efficax; jam enim dux alie ejusdem Facultatis Scholæ in publicis Academiis subsceutæ sunt. En autem quid huc usque confecerit.

Sub ipsum Schoiz initium, videlicet mense Novembri superioris anni, plura typis impressa sunt volumina, quorum singula hæc continebant: I. Nempe Epistolam dedicatariam FIDELISSIMO Lusitanæ Regi, II. Præfationem ob novæ Scholæ inaugurationem die Beatissimæ Virginis in Templo præsentatæ publicè recitatam. III. Allocutionem ad Eiusdem Scholæ Auditores. IV. Præcellens Opus a Summo Pontifice conscriptum *de Sacrosancto Sacrificio Missæ*. V. Appendices aliquot ex aliis Summi Pontificis Operibus decerptas circa idem Missæ Sacrificium. Porro volumina hæc in Auditorum commodum consulo impressa, iidem paulatim dispersita sunt. Et quædam incæpta jam partitione, Titulus FIDELISSIMI Portugalliæ Regibus tributus est: ea propter post singulorum voluminum Præfationes addita fuit Professores Præfatiuncula cum notis aliquot hæc spectantibus, ac præterea Literæ Apostolicæ, Summi-que Pontificis Allocutio occasione ejus Tituli conferendi.

Mense Januario Vertentis anni 1749. syllabus fuit editus Auditorum, qui tunc temporis ad 126. ascendebat; At vero ante festum S. Alevis Gonzagæ Epistolâ Summo Pontifici oblata est, quæ sequenti complectebatur: I. Videlicet Scholæ rationem. II. autem Auditorum numerum, siquidem ad 153. jam pervenerat. III. Eorundem profectum. IV. illorum designationem, qui ceteris Auditoribus præcellerent, quæque aliorum spes esset in posterum. V. denique argumenta etiam Exercitationum, quæ privatim habitæ fuerant, quæque aliæ subinde subsequerentur.

Duo libri pro testem publicis disputationibus elaborati sunt, ac pæzo impressi, quorum alter continet Synopsin doctrinæ BENEDICTI XIV. de Sacrificio Missæ: alter vero Synopsin quatuor priorum voluminum de Canonizatione Sanctorum, admissim, atque ipsissimis Authoris Maximi sententiis constatam. Synopsis prima publicè disceptanda exhibebitur sub auspiciis FIDELISSIMI Portugalliæ Regis JOANNIS V., utpote cui (ut supra diximus) ipsum de Sacrificio Missæ Autographum in Romæ Lambertinianorum Operum editione, dicatur jam pridem fuerat. Synopsis autem secunda item publicè exhibebitur disputanda, sub auspiciis tamen BENEDICTI XIV. Pontificis Maximi, cujus nempe doctissimum Opus ibi in Epitomen redactum fuit, & cui Autographa quatuor ejusdem Operis volumina rectio super impressa, jam fuerant nuncupata. Quoniam vero altera hæc Synopsis ad extremum usque præclarissimi Operis continuabitur; ea de re cum iterum prodibit integra, adjicieturque Collectioni omnium Operum Benedicti XIV., illa inter volumina habebit locum, quæ Fidelissimo Regi dicantur; quemadmodum enim in Epistola Tomo de Sacrificio Missæ præposita declaratur, statuit apud se Scholæ Sacrorum Rituum Professor, omnia in primo anno edenda, tanquam studii sui primicias ei nuncupare, a quo primum ad hæc studia honorificentissime fuit destinatus.

Hæc primo recentis hujus Scholæ anno peracta sunt, aliquanto fortasse liberalius, cum Tomus de Sacrificio Missæ Auditoribus singulis distributus, paginis consisset 620. Eiusdem vero Operis Synopsis supra 150. complectatur; Synopsis demum Operis de Beatificatione & Canonizatione quingentas ipsas excedat. Verum par erat sub initium, obsequio erga Pontificem, ac Lusitanæ Regem indulgere, quibus Patronis Summis, ac beneficentissimis haud minora certe debebatur. Strictior proinde in posterum erit ratio, quin tamen studio promovendæ illustrandæque Scholæ quidquam sit defuturum.

Dux publicæ disputationes quæ mense Julii habendæ erant, primum ad diem 20, & 21 Novembris dilatæ sunt. Exorto deinde impedimento ad finem Februarii anni sequentis agitantur.

- A**lexander Macchi J. V., & Hist. Eccl. in Rom. Archigym. Aud.
 Andreas de Kempelen in Romano Archigymnasio Academicus, & Ecclesiæ Cathedralis Strigoniensis Canonicus.
- R. Angelus Pasqualini Auditor Theologiæ Moralis.
 Antonius Alfonsi Theologiæ Moralis Auditor.
- R. Antonius Lopez de Castro Sac. Theologiæ Professor. 5
 Antonius Mattia Theol. Moral. Aud. & Coll. S. Agneti. Alumn.
 Antonius Ricci Theol. Moralis Auditor.
 Antonius Sebastianus Vinciguerra Sac. Theol. Doctor.
- R. Archangelus Grifoni Theol. Moralis Auditor.
 Augustinus Justiniani Th. M. A. & in Coll. S. M. ad Mont. Al. 10
 Augustinus Mariotti Theol. Doct. & in Rom. Archig. Academicus.
- R. Augustinus Petrucci Doctor Theol. & in Coll. Gbislieri Præfekt.
 Bartholomæus Rolandi Theologiæ Moralis Auditor.
- R. Bartholomæus Sciambroni Auditor Theologiæ Moralis.
 Benedictus Passi Auditor Theol. Scholast. & Coll. Bergom. Alumn. 15
 R. Blasius Bertola Auditor Theologiæ Moralis.
 Bonaventura Elias Theologiæ Moralis Auditor.
- R. Cajetanus Perini Scholast. Theol. Aud. & Colleg. Bergom. Alumn.
 R. Cajetanus Roder Theol. Moral. Aud.
 Cajetanus Troili Auditor Theologiæ Scholasticæ. 20
 Carolus Latini A. Th. M. & in Coll. S. M. ad Montes Præfektus.
 Crispinus Stephanacci Auditor Theologiæ Scholasticæ.
- R. Dominicus Blasii Auditor Theologiæ Moralis.
 R. Dominicus de Gregoriis Auditor Theologiæ Moralis.
 R. Dominicus Foglietta Moralis Theolog. Auditor. 25
 R. Dominicus Galli Sacre Theologiæ Doctor.
 Dominicus Grampini Philos. Profess. & Coll. Umbriæ Alumnus.
 Dominicus Mondì Theol. Mor. Aud.
 Dominicus Paulini Theologiæ Moralis Auditor.
 Dominicus Rosselli Theologiæ Scholasticæ Auditor. 30
- R. Emmanuel a Costa Mascarenhas Sac. Theologiæ Professor.
 R. Emanuel Ferreira Theol. Professor & J. V. in Rom. Archig. Aud.
 R. Emanuel Lopez Theologiæ & Phil. Professor.
- R. Eusebius Pettinelli Auditor Theologiæ Scholasticæ.
 Franciscus a Costa Auditor Theologiæ Moralis. 35
 Franciscus Acciarri Auditor Theologiæ Moralis
 Franciscus Bonanni Auditor Theologiæ Moralis.
- R. Franciscus Carboni Scholasticæ Theologiæ Auditor.
 Franciscus Ceccarelli Auditor Theologiæ Moralis.
- R. Franciscus Coletti Auditor Theologiæ Moralis. 40
 Franciscus de Benedictis Aud. Theol. Schol. & Græcorum Coll. Al.
 Franciscus Fadulsi Philos. Aud. & in Coll. S. M. ad Montes Al.
 Franciscus Felici Philosophiæ Aud. & Alumnus Coll. S. Agnetis.
 Franciscus Ginobili in utroque jure Licentiatus.
- R. Franciscus Gurini Theologiæ Moralis Auditor. 45

- Franciscus Malembergh Scholastica Theologia Auditor.
Franciscus Nunziati Auditor Theologia Moralis.
- R. Franciscus Pescica Theologia Professor.
Franciscus Ranuini Theologia Moralis Auditor.
Franciscus Rezza Theol. Scholast. Aud. & Græcor. Coll. Alumn. 50
- R. Franciscus Timperii Theol. Scholastica Auditor.
Hieronymus de Marcellis Theol. Mor. Aud. & Coll. S. Agnetis Al.
- R. Hieronymus Palmaro Doctor Theologia.
Hieronymus Stella Theol. Mor. Aud. & Coll. Maronitarum Alum.
Hieronymus Valenti Theologia Moralis Auditor. 55
- Hilario Carpinschi Aud. Theol. Schol. & Græcorum Coll. Alum.
- R. Jacobus Buistrode Aud. Theol. Mor. & Anglicani Coll. Alumn.
- R. Jacobus Calvi Auditor Theologia Scholastica.
Jacobus Green Theol. Mor. Aud. & Anglicani Coll. Alumnus. 60
- Jacobus Marcelli Auditor Theologia Moralis.
Jacobus Picchi Theologia Moralis Auditor.
Jacobus Vecchini Auditor Theologia Moralis.
Ignatius Chiappini Auditor Theologia Moralis.
Joannes Adneci Auditor Theologia Scholastica.
- R. Jo: Bapt. Bassi Aud. Philosoph. & in Collegio Ghislerii Præfectus. 65
- R. Joannes Baptista Donninelli Auditor Theologia Moralis.
- R. Joannes Baptista Zinanni Moralis Theologia Auditor.
Joannes Ferreira Philosophia Professor.
Joannes Francia Auditor Theologia Moralis.
Joannes Landò Theologia Moralis Auditor. 70
- R. Joannes Lienus Liemi Professor Sac. Theologia, & in Basilica
S. Mariæ Transiberim Quadragesimalis Concionator.
- R. Joannes Possidoni Theologia Moralis Auditor.
- R. Joannes Ramparelli Auditor Theologia Moralis.
Joannes Salvagni Audit. Th. Sch. & Coll. S. Agnetis Alumnus. 75
- R. Joannes Serventi Theol. Mor. Auditor.
- R. Joannes Sybilla Auditor Theologia Moralis.
- R. Joannes Velli Theol. Mor. Prof.
- R. Joseph Benedetti Auditor Theologia Moralis.
- R. Joseph Calvi Theologia Scholastica Auditor.
Joseph Carboncelli Auditor Juris. 80
- R. Joseph Cigni Auditor Theologia Scholastica.
- R. Joseph Dini Theologia Doctor.
- R. Joseph Mansella Scholastica Theologia Auditor.
Joseph Marfi Moralis Theologia Auditor.
- R. Joseph Rodriguez Correa Doctor Philosophia. 85
- Joseph Maria Tomasini Audit. Phil. & Coll. Fuccioli Alumnus.
- R. Joseph Romanelli J. U. & Theologia Professor.
Joseph Torre Theol. Mor. Aud.
- Laurens Boni Theolog. Prof. & Colleg. Bergomen. Præfectus.
- R. Laurentius Gulielmi Auditor Theologia Scholastica. 90
- Laurentius Valseca Auditor Theologia Scholastica.
- Leander Mele Philos. Profess.
- Lucas Cofelli Doctor Sacra Theologia.

- Ludovicus Proferisci Auditor Theologiæ Moralis.*
Marcus Micangelli Auditor Theologiæ Moralis. 95
Marius Focolari Aud. Theologiæ Moralis.
Martinus Roglia Theol. Scholasticæ Auditor.
Matthæus Manfroni Auditor Juris.
R. Mauritius a Sylva Juris Professor.
Mercurius Chiedroz Aud. Theol. Schol. & Græcorum Coll. Alum. 100
Nicodemus Conuzzi Theologiæ Moralis Auditor.
R. Nicolaus Conti Sacræ Theologiæ Professor.
R. Nicolaus Conuzzi Juris & Theologiæ Moralis Auditor.
R. Nicolaus Faraoni Auditor Theologiæ Moralis.
R. Nicolaus Ricci Theol. Doct. & in Rom. Archigymnasio Academic. 105
Paschalis Amatucci Auditor Philosophiæ.
R. Paschalis Bielli Auditor Theologiæ Moralis.
Paulus Mazzetti Theologiæ Scholasticæ Auditor.
Paulus Naldi Philosophiæ Auditor Collegii Gymnasii Alumnus.
R. Petrus Jo: Aliod Doct. Theol. & in Rom. Archigymn. Academic. 110
R. Petrus Ambrosetti Auditor Theologiæ Moralis.
R. Petrus Antonius de Mello S. Theol. Profess. & in Eccl. D. Ant. Dep.
R. Petrus Fani Theol. Scholast. Auditor & Collegii Umbriæ Alumnus.
Petrus Prosperi Theologiæ Scholast. Aud. & Coll. Fuccioli Alumn.
Philippus Cecconi Moralis Theologiæ Auditor. 115
Philippus de Vitten Theol. Schol. Auditor, & Seminarii Rom. Al.
Philippus Riccioni Auditor Theologiæ Moralis.
R. Philippus Zazzari Theologiæ Moralis Auditor.
Prosper Bottoni Theologiæ Moralis Auditor.
R. Ruinaldus de Argento Theologiæ Moralis Auditor. 120
Seraphinus Pascucci Theologiæ Moralis Auditor.
Silvester Laciniski Aud. Theol. Schol. & Græcorum Coll. Alumn.
Stanislaus Narducci Auditor Theologiæ Scholasticæ.
Stephanus Choidan Aud. Theol. Schol. & Græcorum Coll. Alumn.
R. Vincentius Masi Prof. Theol. & J. U. Auditor. 125
R. Vincentinus Morefi Sacræ Theologiæ Doct. & J. U. Auditor.

Index Alphabeticus per Cognomina.

A Cciarri	Franciscus	Bonanni	Franciscus	15
A Costa	Franciscus	Boni	Laurenus	
A Costa Mascharenbas	Emmanuel	Bottoni	Prosper	
Aducci	Joannes	Bulstrade	Jacobus	
Alfonsi	Antonius	Calvi	Jacobus	
Aliod	Petrus Joannes	Caki	Joseph	20
Amatucci	Paschalis	Carboni	Franciscus	
Ambrosetti	Petrus	Carpinsebi	Hilario	
A Sylva	Mauritius	Ceccarelli	Franciscus	
Bassi	Joannes Baptista	Cecchoni	Philippus	
Benedetti	Joseph	Cerbioncelli	Joseph	25
Bertola	Blasius	Chiappini	Ignatius	
Bielli	Paschalis	Chiedroz	Mercurius	
Blasii	Dominicus	Cigni	Joseph	

Coi-

Coidan	Stephanus		Mele	Leander	
Colesti	Franciscus	30	Micangelli	Marcus	
Conti	Nicolaus		Mondi	Dominicus	80
Conuzzi	Nicodemus		Morefi	Vincentius	
Conuzzi	Nicolaus		Naldi	Paulus	
Coselli	Lucas		Narducci	Stanislaus	
De Argento	Ruinaldus	35	Nunziati	Franciscus	
De Benediclis	Franciscus		Palmaro	Hieronymus	85
De Gregoriis	Dominicus		Pascucci	Seraphinus	
De Kempelen	Andreas		Pasqualini	Angelus	
De Marcellis	Hieronymus		Passi	Benedictus	
De Mello	Petrus Antonius	40	Paulini	Dominicus	
De Vitten	Philippus		Perini	Cajetanus	90
Dini	Joseph		Pescica	Franciscus	
Donninelli	Joannes		Petrucci	Augustinus	
Elias	Bonaventura		Pettinelli	Eusebius	
Fadulsi	Franciscus	45	Picchi	Jacobus	
Fani	Petrus		Possidoni	Joannes	95
Faraoni	Nicolaus		Proserisci	Ludovicus	
Felici	Franciscus		Prosperi	Petrus	
Ferreira	Emmanuel		Ramparelli	Joannes	
Ferreira	Joannes	50	Ranuini	Franciscus	
Focolari	Marius		Reder	Cajetanus	100
Foglietta	Dominicus		Rezza	Franciscus	
Francia	Joannes		Ricci	Antonius	
Galli	Dominicus		Ricci	Nicolaus	
Ginobili	Franciscus	55	Riccioni	Philippus	
Grampini	Dominicus		Rodriguez Correa	Joseph	100
Green	Jacobus		Roglia	Martinus	
Grifoni	Arcangelus		Rolandi	Bartholomaeus	
Gulielmi	Laurentius		Rosselli	Dominicus	
Gurini	Franciscus	60	Romanelli	Joseph	
Justiniani	Augustinus		Salvagni	Joannes	110
Landò	Joannes		Sciambroni	Bartholomaeus	
Lacinski	Silvester		Serventi	Joannes	
Latini	Carolus		Stefanacci	Crispinus	
Lienus Lienì	Joannes	65	Stella	Hieronymus	
Lopez de Castro	Antonius		Sybilla	Jo. Stephanus	115
Lopez	Emmanuel		Timperii	Franciscus	
Macchi	Alexander		Tomasini	Joseph Maria	
Malembergh	Franciscus		Torre	Joseph	
Manfroni	Matthaeus	70	Troili	Cajetanus	
Mansella	Joseph		Valenti	Hieronymus	120
Marcelli	Jacobus		Valseca	Laurentius	
Mariotti	Augustinus		Vecchini	Jacobus	
Marfi	Joseph		Velli	Joannes	
Masi	Vincentius	75	Vinciguerra	Ant. Sebastianus	
Mattia	Antonius		Zazzari	Philippus	125
Mazzetti	Paulus		Zinanni	Joannes	

BEATISSIME PATER

Sicuti Reipublicæ nihil utilius est Principis vigilantia, qua ejus commodis & felicitati consulit, ita nihil Principibus ipsi gratius atque jucundius evenire potest felici rerum exitu, qui eorum vigilantie & communis boni zelo apte respondeat. Hinc est quod jure optimo Tibi gratulari possum Parens optime, Protector clementissime, ac Doctor egregie, quod Schola sacrorum Rituum Te Hortatore, & Auspice fundata, Tua doctrina, & omnigena eruditione mirifice instructa, Tuoque præsidio munita suos habuerit supra spem omnem progressus; quorum, par erat, ut Tibi specimen aliquod exhiberem tanquam primitias frugum, quæ non tam nostro labore & industria, quam sæcunda sapientie Tux irrigatione magis, magisque indies succrescunt.

Igitur 126. auditores in Syllabo typis impresso annumeravi; quibus deinde anni decursu septem supra viginti accefferunt; ex his omnibus primum nominabo R. D. Joseph Dini, qui mihi adjutrices manus præbere nunquam desinit in Authorum sententiis indagandis, & Typographiæ erroribus corrigendis optime instructus; neque minus indefesse seu contrahendis rebus, seu aptandis indicibus mihi præsto est R. D. Sebastianus Vinceguerra, duo primi qui Scholæ nostræ adscripti sunt, digni quorum alii amorem erga literas imitentur; utrumque vero sacræ Theologiæ Doctor, in studiis, quæ ad Ecclesiasticum virum exornandum requiruntur, non levia posuit fundamenta.

Alumnorum & Convictorum, qui ex fere omnibus Collegiis, ac Seminariis in Scholam nostram confluunt, modestia, discendi ardor, atque in facultatibus, quas percurrerunt, peritia satis ostendunt non mihi, sed eorum Rectoribus ac Magistris tribuendum esse tam excultos Auditores me habere; meum erit illorum sapientiam exercere; omnes enim facultates, atque disciplinæ in sacrorum Rituum studio mirifice excoluntur. Sui specimen plurimi dabunt sequenti anno; vix enim hoc primo licuit novam Scholam disponere, atque recta Methodo ordinare. Satis nunc gaudeo Beatissime Pater, studia nostra, & labores vel in suo exordio tales esse, qui aliis etiam publicis Academicis stimulum adderent, atque exemplum; nec desunt litteratissimi viri ex Hispania, Germania, atque ex tota Italia, qui mecum de susceptis studiis gratulentur; iteratas litteras R. Patris Demenoux Societatis Jesu, & aliorum qui ipsum adjuvant in operibus SANCTITATIS TUX Gallico sermone donandis, & ne ex Gallia excedamus, aliquorum etiam Patrum Benedictinorum quos fama celebrat, aliorumque virorum, ad quos ego ob eorum litteraturæ & dignitatis splendorem scribere non auderem, litteras, inquam, gratulatione, & sapientia plenas ad me perhumaniter missas dignata est SANCTITAS TUA non sine voluptate perlegere, ex quibus omnibus aperte colligo, valde mihi timendum, ne tantorum hominum expectationi non respondeam, valde adlaborandum, ut eorum in me benignitatem, & in commune bonum, zelum, quantum in me fuerit, explere enitar.

Quamobrem non solum labore meo, sed me etiam Duce ab Auditoribus meis & publice disputanda, & in publicam lucem edenda multa parantur quæ sacrorum Rituum disciplinam mirifice illustrabunt. Interim ut ad majora proludamus ex 153. Auditoribus qui in scholam nostram conveniunt, ac se invicem ad disputandum provocant, ac mirifice oblectantur rerum pondere, argumentorum varietate, & eruditionum sæcunditate, primum selegi R.D. Andream de Kempelen nobilem Hungarum, qui privata exercitatione litterarium subiret certamen; Hic non minus in bellica, quam in litteraria palestra egregium sui specimen exhibuit. Decimo quinto ætatis anno Philosophica studia non absque laude Tyrnaviæ in Collegio S. J. absolvit, alias deinde Germaniæ academias perlustravit, elegantioribus studiis, rerum naturalium cognitioni, ac juri publico, civilique operam navaturus. Demum peragratis aliquot Europæ Provinciis in patriam rediens haud exiguo adjumento instruendæ Vindobonæ in Seminario Chausiano scientiarum bellicarum Academiæ existit. Hinc nobilium status Austriæ Academiæ defuncto Barone Hoffinan Præfectus successit.

Annum vigesimumquartum ætatis attigerat, cum litterarum amantior, quam honorum Græciæ, Archipelagi, atque partis Asiæ illis locis conterminæ excursionem meditabatur antiquitatis vestigia sedulo investigaturus. Celeberrimum nomen erat Excellentissimi Comitis de Uhlfeld tunc Magni Oratoris apud Turcas, nunc Augultissimæ Austriæ Domus primi Ministri, qui primum illud munus in perturbatissimis, ob mortem Caroli VI. & ob necdum perfectas recens initæ pacis conditiones, negotiis, eadem constantia, prudentia, gloria gessit, qua æquitate fide, Sapientia hodierno die Supremi Cancellarii officio satisfacit. Ab hoc, inquam, tantoque viro singulari benevolentia, qua illum etiamnum prosequitur, exceptus, atque inter nobiles Legationis suæ equestris ordinis proceres adscitus est: cui gratiæ ut aliqua ratione responderet, Legationis illius tam rerum diversitate amenæ, quam negotiorum gravitate memorandæ Historiam latino idiomate concinnavit, eique dissertatiunculas quasdam de *situ Sardiciæ Ulpie*, in qua concilium Sardicense anno 347. celebratum fuit, de *Porta vulgo Trajani dicta*, de *Columna perperam Pompeji nominata*, de *litteratura Turcarum*, de *statu Porta Orbomana* & de *Commercio Orientali* inseruit. Extat hoc opus apud Excellentissimum Comitem de Uhlfeld typis, si auctori ejus accuratius perlustrandi occasio suppetat, edendum. Redux postea in Patriam Augultissimæ suæ Regiæ se totum devovit, & militari cohorti præpositus in Moravia, Silesia, Bohemia, Bavaria, Alsatia, atque ad Rhenum pari dexteritate, atque fortitudine dimicavit. In Italiam cum Legione sua anno 1745. profectus omnibus præliis, velitationibusque quam plurimis non sine cicatricum testimonio interfuit. Post expeditionem dein in Provinciam factam Comiti de Nadasd Supremo copiarum in ditione Januensi existentium Duci *Primus*, ut vulgò vocant, *Adjutus* adfuit, & procul dubio per omnium militarium honorum gradus ascendisset, nisi Dei instinctu voluntatem Deo militandi suscepisset, eamque imminente jam pace multiplici significatione palam ostendisset; pace demum sancita ad animi sui propositum executioni mandandum liberam facultatem obtinuit ab Augultissima Imperatrice, quæ plurima munitientæ suæ argumenta in eum contulit.

Nihil deerat Viro huic sacris ordinibus initiando nisi ut Romam, & ad Religionis caput accederet, ubi per aliquot annos immoratus non solum veram Ecclesiasticam disciplinam ex ipso veluti fonte hauriret, verum etiam Tua sacra eruditione instrueretur; vix ergo Romam accessit, cum ad me benigne, & perhumaniter divertit, & sæpe multa de Tua, Beatissime Pater, sapientia, de Tua eruditione, de claro dicendi ordine, de mirabili Sacre Historiæ comprehensione, de clementia illa, & dulcedine, quæ vel in ipsis Tuis redundat scriptis, invicem locuti sumus. Quàm sim ego in hoc argumento eloquens satis omnes perspiciunt; cum & Tuarum laudum testis sim, & libros, atque scripta tua Nocturna versare manu, versare diurna nunquam intermittam. Accedit benevolentia illa singularis, qua ita me obstringis, ut Te, resque Tuas teneri in amo prosequi quandiu vixero non sim desiturus. Cum vero eum & Tibi communi Nostro Magistro, & Sacrorum Rituum studiis addictissimum admirarer, ipsi injunxi, & (quæ est ipsius docilitas) facile obtinui, ut certamen subiret liturgicum; Nunc quidem minori apparatu & quasi private disputabit, interim tamen scripta Sanctitatis Tuæ de Sacrosancto Missæ Sacrificio avidissime legit, ut ad ea publice propugnanda se comparet. Nunc autem de hac privata quam prope diem aggressuri sumus disputatione, aliquid dico, & veluti præfatiunculam aliquam præmitto.

Cum igitur disputandi ordo postuler, ut primo recensamus hæterodoxos adversarios, qui sacros Ritus impugnarunt, eosque pro viribus confutemus, erit primæ disputationis argumentum Epocham constituere ex quo Sacri Ritus oppugnari cæperunt; cum autem vera Religio & veri Ritus tam in lege scripta, quam in lege gratiæ extiterint, duas partes continebit nostra disputatio; prima parte ostendemus sacros ritus inter Hebræos vitiatos olim fuisse ab illis Sectariis, qui inter eosdem insurrexerunt; & licet Pharisei super cathedram Moysis sedentes rectissima tradiderint præcepta, & eorum doctrinam ab omnibus servari oportuerit; unde Gentium Doctor de se ipso fatetur (Act. 26. 5.): *Secundum certissimam sectam nostram Religionis vixi Phariseus*; Christus tamen alios admonerat: *Secundum eorum opera nolite facere*. Unde Conclusionem nostram verbis a Calmeto depromptis (tom. 7. pag. 277. initio) ita proponimus: *Si quis hæresis nomine designaverit errores, quos perveraciter secta aliqua hominum a cæteris segregata defenderit, Phariseos Hæreticos habere per me licet*.

Ab Herodianis etiam nos cavere monuit Christus Dominus, quos a Saducæis diversam constituisse sectam defendimus, & quidem pariter Hæreticos dici posse asserimus, ut etiam Essenorum sectam, quæ omnium religiosissima cæteris admirationi erat; de qua facile ostendemus cur nulla in novo Testamento fiat mentio. Tres aliæ sectæ, quarum meminit Sigonius de Republica Hebræorum, vel ab illis quatuor non differunt, vel si quis velit diversas esse, non repugnamus.

Ut vero conclusionis nostræ sensum præmittamus, statuendum est Sacros Ritus impugnasse, aut vitiasse omnes, qui suis usibus ita adhærebant, ut omnes aliter facientes, aut sentientes de peccato arguerent. Quamobrem non rituum corruptores dicendi sunt V.G. Græci, Armenii, & similes, quod diversam a Liturgia Occidentalis Ecclesiæ in suis Sacris adhibeant; deturpatores vero, inimici, atque violatores Sacrorum Rituum dicerentur, si nos ex eo capite reos arguerent, quod cum illis

illis eisdem ritus non servemus. Præmittimus etiam ritus aliquot fu-
se ante Legem scriptam, quos qui verum Deum non adorabant, sacri-
ge corrumpebant; illud enim semper hominibus inditum ab ipsa si-
natura, Deum exterioribus quibusdam signis esse colendum; unde sig-
ipsa non deerant ab ipso mundi exordio, deerat tamen in multis pietas
ut eadem signa integre, atque inviolabiliter conservarent. In Lege scr-
pta defendimus, quatuor sectas (vel si placet septem) quæ inter Hebræos
vigeant, Sacros Ritus sæde corrupisse, atque deturpasse, licet contri-
tium opinari videatur Calmet loco superius citato.

Non eodem tamen modo Auctores sentiunt de Hæreticis in Leg-
Gratiæ; immo eos quos D. Dom. Georgii in Præfatione primi Tom-
Liturg. Rom. Pont. primos existimat fuisse, nos veterum Hæretico-
rum imitatores esse dicimus: unde furor, & impietas in sacris ritibus
oppugnandis cum ipsa Religione Catholica duxit exordium, & quot-
quot hostes hæc Ecclesiam Dei infestarunt, fere omnes nostrorum
rituum fuisse impugnatores, violatores, corruptores defendimus.

Hoc erit primæ disputationis argumentum; sequetur alia quam
de Templis habebit R. Nicolaus Ricci Romanus; de eo verba facere
non est hujus loci, cum satis omnibus innotescat qua morum integritate,
qua ingenii excellentia celebretur; nam inter eos, qui in Archigym-
nasio sapientiæ recensentur Academici, atque non sine præmio, inge-
nii, & eruditionis specimen repetito certamine exhibent, primas obti-
net. Hic igitur deducto consecrationis Templorum usu ex traditione
Apostolica, ipsorum tam in Occidentali quam in Orientali Ecclesia
formam, usum, atque pro locorum, & temporum varietate diversi-
tatem elucidabit.

Alius Sacerdos ditionis Augustæ Prætorix Joannes Petrus Alliod
inter Academicos in sapientiæ Archigymnasio præclari nominis vir,
multa contra Vertum, quæ SANCTITAS TUA in aureo suo opere de
Sacrificio Missæ luculenter differit, propugnabit. Postquam has pri-
vatas exercitationes tres nostri Auditores exhibuerint; aliæ dein-
de sequentur, per quas parabitur via ad duplicem publicam dispu-
tationem sub anni finem habendam, quarum altera erit de Sacrosancto
Missæ Sacrificio, quæ est materies de qua modo agimus; altera de re-
bus ad sacram Rituum Congregationem spectantibus, juxta duos fines,
quos mihimet ipsi in munere meo præfixi, scilicet & instruendi Ecclesia-
sticos viros in iis, quæ ad recte exercendos suos ordines pertinent, &
eos qui sacrorum Rituum Congregationi operam suam dare volunt,
ad hoc munus instituendi, atque comparandi.

Hæ sunt Scholæ nostræ primitivæ, quas dum summo Sacerdoti,
Doctori maximo, Clementissimo Principi, Parenti optimo, exhibeo,
Apostolicam Benedictionem mihi, meisque auditoribus humillime
exposco. Ex Collegio Romano 29. Maji 1749.

SANCTITATIS TUÆ

Humillimus Additissimus Servus & Filius obsequentissimus
Emmanuel de Azevedo Societatis Jesu.